

Дело C-492/23**Резюме на преюдициално запитване съгласно член 98, параграф 1 от
Процедурния правилник на Съда****Дата на постъпване в Съда:**

3 август 2023 г.

Запитваща юрисдикция:

Curtea de Apel Cluj (Румъния)

Дата на акта за преюдициално запитване:

15 юни 2023 г.

Ищец:

X

Ответници:

Russmedia Digital SRL

Inform Media Press SRL

Предмет на главното производство

Касационна жалба, подадена вследствие на отмяната на решение по гражданско дело, постановена от Tribunalul Specializat Cluj („Специализиран съд в Клуж“) във въззивно производство със страни Russmedia Digital SRL и Inform Media Press SRL, въззивници-ответници, от една страна, и X, въззиваем-ищец, от друга страна; предмет на жалбата е иск за обезщетение за неимуществени вреди, за които се твърди, че са причинени от публикуването на съдържащи лични данни реклами в различни уебсайтове

Предмет и правно основание на преюдициалното запитване

В съответствие с член 267, параграф 3 от ДФЕС се иска тълкуване на членове 12—15 от Директива 2000/31, както и на член 2, параграф 4, член 4, точки 7 и 11, член 5, параграф 1, букви б) и е), член 6, параграф 1, буква а) и членове 7, 24 и 25 от Регламент 2016/679

Преюдициални въпроси

1) Прилагат ли се членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО и по отношение на доставчик на информационни услуги от типа „съхранение-хостинг“, който предоставя на потребителите уебсайт, на който могат да се публикуват безплатни или платени реклами, и който твърди, че ролята му в публикуването на рекламите на потребителите е чисто техническа (предоставяне на платформата), но който чрез общите условия за ползване на уебсайта посочва, че не претендира за право на собственост върху предоставеното или публикувано, качено или пренасяно съдържание, като обаче си запазва правото да използва това съдържание, включително да го копира, разпространява, предава, публикува, възпроизвежда, променя, превежда, претостъпва на партньори и премахва по всяко време, дори без да има основание за това?

2) Трябва ли член 2, параграф 4, член 4, точки 7 и 11, член 5, параграф 1, буква е), член 6, параграф 1, буква а), член 7, член 24 и член 25 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. и член 15 от Директива 2000/31/ЕО да се тълкуват в смисъл, че задължават такъв доставчик на информационни услуги от типа „съхранение-хостинг“, който е администратор на лични данни, да провери преди публикуването на обява дали е налице идентичност между лицето, публикуващо обявата, и собственика на личните данни, за които се отнася обявата?

3) Трябва ли член 2, параграф 4, член 4, точки 7 и 11, член 5, параграф 1, буква е), член 6, параграф 1, буква а), членове 7, 24 и 25 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. и член 15 от Директива 2000/31/ЕО да се тълкуват в смисъл, че задължават такъв доставчик на информационни услуги от типа „съхранение-хостинг“, който е администратор на лични данни, да проверява предварително съдържанието на рекламите, публикувани от потребителите, за да изключи тези, които са евентуално незаконосъобразни или могат да засегнат личния и семейния живот на дадено лице?

4) Трябва ли член 5, параграф 1, букви б) и е), членове 24 и 25 от Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. и член 15 от Директива 2000/31/ЕО да се тълкуват в смисъл, че задължават такъв доставчик на информационни услуги от типа „съхранение-хостинг“, който е администратор на лични данни, да прилага защитни мерки, така че да предотвратява или ограничава възпроизвеждането и разпространението на съдържанието на публикуваните чрез него реклами?

Правна уредба и съдебна практика на ЕС, на които се прави позоваване

Директива 2000/31/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2000 година за някои правни аспекти на услугите на информационното общество,

и по-специално на електронната търговия на вътрешния пазар („Директива за електронната търговия“), членове 12—15

Регламент (ЕС) 2016/679 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни и относно свободното движение на такива данни и за отмяна на Директива 95/46/ЕО (Общ регламент относно защитата на данните) (наричан по-нататък „ОРЗД“), член 2, параграф 4, член 4, точки 7 и 11, член 5, параграф 1, букви б) и е), член 6, параграф 1, буква а) и членове 7, 24 и 25

Съединени дела C-236/08—C-238/08, Google France и Google; дело C-18/18, Glawischnig-Piesczek; дело C-460/20, Google (Премахване от резултатите при търсене на съдържание, за което се твърди, че е неистинно); дело C-401/19, Полша/Парламент и Съвет; дело C-291/13, Papasavvas; дело C-521/17, SNB-REACT; дело C-484/14, McFadden; дело C-324/09, L'Oréal и др.

Разпоредби от националното право, на които се прави позоваване

Legea nr. 365 din 7 iunie 2002 privind comerțul electronic (Закон № 365 от 7 юни 2002 г. за електронната търговия, наричан по-нататък „Закон № 365/2002“), с който Директива 2000/31 е транспонирана в националното законодателство, членове 11—14, част от глава IV относно отговорността на доставчиците на услуги. Член 11 определя условията за гражданска, наказателна и административна отговорност съответно за предоставената информация и за предадената информация. В член 12 по-конкретно се урежда посредничеството чрез обикновен пренос, като се посочва, че доставчикът на такава услуга не носи отговорност за пренесената информация, когато са изпълнени определени условия по отношение на неучастието му в иницирането, получаването и съдържанието на преноса. В член 13 се определят условията, при които доставчикът на дадена услуга не носи отговорност за автоматичното, междинното и временното съхраняване на предадената информация, а в член 14, озаглавен „Постоянно съхраняване на информация, съхранение-хостинг“, в параграф 1 се предвижда следното: *„Когато дадена услуга на информационното общество се състои в съхраняване на информация, предоставена от получател на въпросната услуга, доставчикът на тази услуга не носи отговорност за информацията, съхранявана по искане на получателя, когато е изпълнено едно от следните условия: а) доставчикът на услугата не знае, че дейността или съхраняваната информация са незаконосъобразни, и по отношение на исковете за обезщетение за вреди не знае факти или обстоятелства, от които следва, че въпросната дейност или информация може да засегне правата на трето лице; б) когато е узнал, че въпросната дейност или информация е незаконосъобразна, или е узнал за фактите или обстоятелствата, от които следва, че въпросната дейност*

или информация може да засегне правата на трето лице, доставчикът на услуги действа незабавно, за да я премахне или да забрани достъпа до нея“

Normele metodologice pentru aplicarea Legii nr. 365/2002 privind comerțul electronic (Методически правила за прилагане на Закон № 365/2002 за електронната търговия), одобрени от Hotărârea Guvernului nr. 1.308/2002 (Правителствено решение № 1.308/2002 г. (наричани по-нататък „Методическите правила“), член 11, параграф 1, съгласно който „Доставчиците на услуги на информационното общество, предлагащи услуги съгласно членове 12—15 от посочения закон, не са длъжни да проверяват информацията, която пренасят или съхраняват, нито да търсят активно данни, свързани с дейности или информация, които изглеждат незаконосъобразни в областта на предоставяните от тях услуги на информационното общество“.

Кратко представяне на фактите и главното производство

- 1 Ищцата, X., предявява иск пред Judecătoria Cluj-Napoca (наричан по-нататък „Първоинстанционен съд Клуж-Напока“) срещу ответника Russmedia Digital SRL в качеството му на собственик на уебсайта www.publi24.ro. Ищцата се позовава на факта, че на 1 август 2018 г. на този уебсайт се е появила реклама с унизително и обидно съдържание, публикувана от неустановено трето лице, без съгласието на ищцата. По-конкретно, според рекламата, ищцата предлагала сексуални услуги, като рекламата съдържала и снимки на ищцата, използвани без нейното съгласие, както и телефонният ѝ номер. Рекламата, публикувана без съгласието на ищцата, е възпроизведена бързо от други уебстраници с рекламно съдържание и понастоящем също е публикувана на множество уебсайтове, като е посочен първоначалният източник.
- 2 Първоинстанционният съд в Клуж-Напока уважава този иск и осъжда Russmedia Digital SRL да заплати сумата от 7000 EUR, представляваща обезщетение за неимуществени вреди за вредите, причинени от нарушението на правото на жалбоподателя на изображение, на чест и на добро име, и на правото ѝ на неприкосновеност на личния живот, както и от неправомерното обработване на личните ѝ данни.
- 3 Първоинстанционният съд постановява, че тази публикация представлява нарушение на задълженията на ответника по ОРЗД и че пасивността на ответника сериозно е засегнала личния живот на ищцата, тъй като това действие е незаконосъобразно съгласно член 253 от Codul civil (Граждански кодекс).
- 4 Аспектите, свързани с дружеството Inform Media Press SRL, са неотносими към преюдициалните въпроси.

- 5 Дружество Russmedia Digital SRL обжалва това решение пред Специализирания съд в Клуж. Последният изменя обжалваното решение и отхвърля като неоснователен иска, предявен от X срещу Russmedia Digital SRL. Същевременно X е осъдена да заплати на жалбоподателя Russmedia Digital SRL сумата от 4550 румънски леи (RON), съответстваща на разноските по производството по обжалване.
- 6 Специализираният съд в Клуж постановява, че рекламата не съдържа информация, произхождаща от дружеството жалбоподател, тъй като то само е предоставило услуга за съхраняване на рекламата, без да е активно ангажирано по отношение на нейното съдържание. Нещо повече, веднага след като е установил, че естеството на това съдържание уврежда правата на ищцата, жалбоподателят е отстранил рекламата.
- 7 Вследствие на това този съд постановява, че в случая е приложим Закон № 365/2002, по-точно член 14, параграф 1, буква b), който освобождава жалбоподателя от отговорност за неимуществени вреди, причинени от съдържанието на рекламите, публикувани от потребителите на www.publi24.ro. Наред с това същият съд постановява, че член 11, параграф 1 от Методическите правила също е релевантен, така че жалбоподателят не е длъжен да проверява представената от него информация.
- 8 X подава касационна жалба срещу това решение пред Curtea de Apel Cluj (Апелативен съд на Клуж) с искане за приемане на жалбата, отмяна на решението на Специализирания съд в Клуж, отхвърляне поради неоснователност на жалбата, подадена от Russmedia Digital SRL, и потвърждаване на решението на Първоинстанционния съд в Клуж-Напока като законосъобразно и основателно.
- 9 Ищцата твърди, че решението на апелативния съд е незаконосъобразно поради неправилно тълкуване и прилагане на разпоредбите на Закон № 365/2002, и че е приложимо касационното основание, предвидено в член 488, параграф 1, точка 8 от Codul de procedură civilă (Граждански процесуален кодекс). Тя изтъква, че Закон № 365/2002 не е специален закон по отношение на ОРЗД, който е пряко приложим, и че този закон не установява отговорност, която дерогира и има предимство пред ОРЗД. В този смисъл Специализираният съд в Клуж трябвало да анализира отговорността на ответника-въззивник и от гледна точка на ОРЗД.
- 10 Според ищцата Russmedia Digital SRL не било предлагало само услуга по съхранение или хостинг и Закон № 365/2002 не бил приложим спрямо него, а е изпълнявало и управленска роля, като се е намесвало на ниво съдържание с цел добро управление на информацията. Ролята на дружеството да съхранява определени приложения на сървъра, в определен ред, с определен формат или дизайн, достъпни на определен интерфейс, управляван изцяло от ответника, го превръща в доставчик на информационно съдържание поради

активната му ангажираност на ниво съхранявани данни и информация. Дружеството е също така администратор на лични данни и като не ги е обработвало в съответствие с разпоредбите на ОРЗД е нарушило последните,. Личните данни на жалбоподателя са били използвани без негово съгласие и всяко лице може да публикува на горепосочения уебсайт текст с всякакво съдържание, включително изображения на други лица, без да се гарантира сигурността на тези лични данни, обработвани чрез уебсайта, което води до невъзможност за окончателно изтриване на тези данни от онлайн пространството. Изтриването на рекламата не освобождава дружеството от отговорност, тъй като в момента на изтриването съобщението вече е било възпроизведено от други уебсайтове, разпространило се е широко и вредата вече е настъпила и е невъзможно да бъде напълно поправена.

- 11 Ответникът Russmedia Digital SRL иска отхвърляне на извънредния правен способ за защита като неоснователен и потвърждаване на апелативното решение като законосъобразно и основателно, както и заплащане на съдебните разноси, като твърди, че решението на специализирания съд е фактически и правно обосновано. Според него специален и дерогационен режим, какъвто е Закон 365/2002, има предимство пред нормата на общото право.
- 12 Апелативният съд на Клуж, който е запитващата юрисдикция, приема, че Специализираният съд в Клуж не се е позовал на разпоредбите на ОРЗД, въпреки че е имал процесуалното задължение да ги анализира инцидентно, и че освен това те са били изрично и настойчиво посочени от ищцата-въззиваема в контекст, в който този съд е бил длъжен да анализира връзката между националната разпоредба — Закон № 365/2002, и ОРЗД, нормативен акт с пряко и задължително приложение в националния правен ред.
- 13 Вследствие на това запитващата юрисдикция уважава касационната жалба и отменя изцяло обжалваното решение, като връща делото на въззивния съд за ново произнасяне.

Кратко представяне на мотивите за преюдициалното запитване

- 14 Запитващата юрисдикция анализира поредица от решения на Съда по дела, в които е повдигнат въпросът за квалификацията на вида оператор и предоставените услуги от гледна точка на отговорността на последния.
- 15 Например по съединени дела от C-236/08 до C-238/08 Съдът постановява, че в случай на доставчик на услуги по каталогизиране в интернет последният не може да носи отговорност за информацията, съхранена по молба на рекламодалел, освен ако след като е узнал за незаконния характер на тази информация или на действията на този рекламодалел, той не е действал експедитивно за отстраняването или блокирането на достъпа до посочената информация. По дело C-18/18 Съдът постановява, че съдилищата на

държавите членки не бива, от една страна, да издават спрямо доставчиците на хостинг услуги разпореждания, с които биха им наложили задължение да контролират общо информацията, която съхраняват, нито, от друга страна, да ги задължават да търсят активно факти или обстоятелства във връзка с незаконното съдържание. По дело С-460/20 Съдът разглежда въпроса за достоверността и истинността на информацията, до която може да се получи достъп чрез използване на онлайн търсачки. Така при прилагането на „правото да бъдеш забравен“ на субекта на данни операторът на дадена търсачка ще бъде задължен да премахне информацията, намерена в индексираният съдържание, ако лицето, поискала премахване от резултатите при търсене, докаже, че тази информация е очевидно неточна. По дело С-401/19 Съдът установява по отношение на онлайн платформите за споделяне на съдържание, че за да избегнат носенето на отговорност, когато потребителите качват на платформите им незаконно съдържание, за което доставчиците не са получили разрешение от носителите на права, тези доставчици трябва да докажат, че отговарят на всички условия за освобождаване, предвидени в член 17, параграф 4, букви а), б) и в) от Директива 2019/790. Прилагането на член 17 от Директива 2000/31 не поражда никакво общо задължение за контрол, въпреки че член 17, параграф 8 от Директива 2019/790 въвежда допълнителна гаранция за спазване на правото на свобода на изразяване на мнение и на информация на ползвателите на онлайн услуги. Доставчиците на такива услуги не могат да бъдат задължавани да предотвратяват качването и предоставянето на публично разположение на съдържание, за установяването на чийто незаконен характер би се изисквала тяхната самостоятелна преценка на съдържанието с оглед на предоставената от правноносителите информация. По дело С-291/13 Съдът заключава, че предвидените в членове 12—14 от Директива 2000/31 ограничения на гражданската отговорност не се отнасят до случая на медийно дружество издател, разполагащо с уебсайт, на който е публикувано електронното издание на вестник, като приходите на това дружество произтичат от търговски реклами, разпространявани на този уебсайт, доколкото то е наясно с публикуваната информация и упражнява контрол върху нея. По дело С-521/17 Съдът обявява, че членове 12—14 от Директива 2000/31/ЕО трябва се тълкуват в смисъл, че предвидените с тях ограничения на отговорността са приложими спрямо доставчик на услуга за отдаване под наем и регистриране на IP адреси, която позволява анонимното използване на имената на домейни в интернет, стига тази услуга да спада към някоя от категориите услуги, посочени в тези членове, и да отговаря изцяло на съответните условия, доколкото дейността на такъв доставчик има чисто технически, автоматичен и пасивен характер, което означава, че той няма нито познанията, нито контрола върху пренасяната или съхранявана от клиентите му информация и не изпълнява активна роля, позволявайки на тези клиенти да оптимизират дейността си, свързана с онлайн продажби. По дело С-324/09 Съдът постановява, че член 14, параграф 1 от Директива 2000/31/ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че се прилага по отношение на оператор на електронен пазар, когато той не е имал активна

роля, която да му позволи да се запознае или да контролира съхраняваните данни. Посоченият оператор има такава роля, когато оказва съдействие, изразяващо се в оптимизиране на представянето на съответните предложения за продажба или в рекламирането им. Въпреки това операторът не може да се позовава на предвиденото в тази разпоредба освобождаване от отговорност, ако са му били известни факти или обстоятелства, въз основа на които добросъвестен стопански субект би трябвало да разбере, че въпросните оферти за продажба са незаконосъобразни, и в случай че е знаел за тях, не е предприел незабавни действия в съответствие с посочения по-горе член 14, параграф 1, буква б) от Директива 2000/31.

- 16 Апелативният съд в Клуж посочва и решението на Европейския съд по правата на човека по делото *Delfi A. S.* срещу Естония, в което дружеството жалбоподател, управляващо портал за бизнес новини, е обявено от националните съдилища за отговорно за обидни коментари, написани от негови читатели във връзка с вестникарска статия за фериботна компания. По искане на адвокатите на фериботната компания дружеството жалбоподател премахва обидните коментари, но едва около шест седмици след публикуването им. Европейският съд по правата на човека постановява, че решението на националния съд не нарушава член 10 (свобода на изразяване на мнение) от Конвенцията за защита на правата на човека и основните свободи, тъй като когато коментарите на трети лица са под формата на реч на омразата и директни заплахи за физическата неприкосновеност на хората, правата и интересите на другите и на обществото като цяло могат да позволят на договарящите се държави да подведат под отговорност онлайн портали за новини, ако те не предприемат мерки за незабавно премахване на явно незаконосъобразните коментари.
- 17 Анализиранията съдебна практика на Съда се отнася само до публикувани на уебсайт оферти, чийто незаконосъобразен характер произтича от анализа на фактите и обстоятелствата, които са били изрично съобщени на оператора след публикуването на рекламата, но не анализира установената в настоящия случай хипотеза, чиято специфика се състои в това, че съдържанието на рекламата, публикувана от неидентифициран потребител, е било недвусмислено незаконосъобразно и силно вредоносно за засегнатото лице. Тази незаконосъобразност е очевидна, тъй като предполагаемите услуги, предлагани от засегнатото лице, сериозно накърняват по своята същност правото му на добро име. Освен това сексуалните услуги, за които в публикуваната реклама се твърди, че се предлагат, могат да бъдат свързани с тежки престъпления съгласно *Codul penal* (Наказателен кодекс), като например подпомагане и подстрекаване към проституция и експлоатация на проституция (член 213 от Наказателния кодекс) и трафик на хора (член 210 от Наказателния кодекс).
- 18 Съгласно общите условия за използване на онлайн платформата, управлявана от *Russmedia Digital SRL*, то не се явява просто пасивен потребител на данните (междинен доставчик), тъй като, въпреки че не

претендира за право на собственост върху предоставеното или публикувано, качено или предадено съдържание, посоченото дружество все пак си запазва правото да използва съдържанието, включително правото да го копира, разпространява, предава, публикува, възпроизвежда, променя, превежда, прехвърля на партньори и да го премахва по всяко време, дори без да има основателна причина за това.

- 19 Апелативният съд в Клуж се произнася по делото в качеството си на касационна инстанция и постановеното решение е окончателно.

РАБОТЕН ДОКУМЕНТ